

35067₂

Rory

Naczelne Dowództwo W.P. Poczta polowa Nr.53. ~~XXXXXX~~ d. 26. Maja 1920 r.
(Sztab Generalny). aew

ODDZIAŁ II.

Ew/G. Nr. 21561(II.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

w B e l w e d e r z e .

Przesyła się do wiadomości odpis raportu
Attache wojskowego w Kopenhadze w sprawie agitacji
bolszewickiej w Polsce.

1 załącznik.

za zgodność:

potwierdzenie

I. Zast.Szefa Sztabu

K U L I N S K I m.p.

Pułkownik Szt.Gen..

O t r z y m u j ą :

Adjutantura Generalna.

M.S.Wojsk.Biuro Prezydjalne.

M.S.Zagranicznych.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. D. 35067₂ dnia 26/5 1920 r.
1. załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Attaché wojskowy przy poselstwie polskim w Kopenhadze.

L.prot.194 pouf.

Raport.

Odpis.

Do

Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich Oddział II

W

Kopenhaga dnia 16.V.1920.

Warszawie.

Jako zał.Nr.1,2,3,4,przedkładam informacye co do armii i floty niemieckiej otrzymane od tutejszego sztabu gen.duńskiego.Z innego źródła otrzymałem notatkę o siłach morskich niemieckich,znajdujących się na morzu półn.i bałtyckim w pobliżu Szlezwigu,którą przedkładam jako zał.Nr.5.

Z tutejszego poselstwa francuskiego otrzymałem tymi dniami kilka informacji pochodzących z Berlina,podobno z pewnego źródła,treść następującej: Szlapnikow i Kopp,którzy w Berlinie pracują wspólnie,ustanowili obecnie stałe połączenie ze ~~Szlezwigiem~~ Ślązkiem górnym,dokąd jakoteż i do Polski wysyłają agentów dla propagandy bolszewickiej, w myśl polecenia danego im przez Litwinoffa z Kopenhagi.Sześć takich agentów wyjechało tymi dniami z Berlina do Polski,i znajduwać się mają na razie w Poznańskim,aby się potem udać do Królestwa.Są nimi Grodzinski,Jarłow,Skubelski,Dziedurowski,Reichler,Niewzonow,Zdemobilizowani żołnierze niemieccy,znający język polski,mają być także rekrutowani i wysyłani grupami do Polski,celem wstępowania do fabryk,i rozwijania po wsiach propagandy bolszewickiej.Specyalnie poszukiwani są w tym celu żołnierze,którzy służyli w wojskach technicznych w Polsce i Rosyi,i ci mają polecenie sabotowania fabryk.Wszyscy wspomniani zostali hojnie wyposażeni niezbędnymi funduszami.Pełnomocnicy

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Czechosłowacy również mają się w Berlinie znajdować, gdzie zakupują materiał wojenny. Przed dwoma tygodniami wyszło do Czech 5 wagonów kolczastego drutu, dalsze wysyłki przygotowują się. Według wiadomości dotąd niestwierdzonych Czesi przygotowują z końcem lata atak na Polskę. { Dowiedzianym jest że Czesi stoją w zupełnym porozumieniu z militarys- } tami niemieckimi, jakoteż i ze sowietami, w sprawie ataku na Polskę. Podobno i z Włochami prowadzą Czesi także pertraktacje, celem pozyskania tych ostatnich, by utrzymali w szachu Węgrów, w razie wojny z Polską.

Stanowisko Litwinoffa w Kopenhadze wydaje się być zachwianem. Nie-tylko Lloyd-George w parlamencie angielskim oficjalnie ogłosił zda-jąc sprawę z konferencji w San-Remo, iż wizy do Anglii nie dostanie, ale i w Danii zaczyna obecność jego wywoływać niezadowolenie.

7.V.1920 okazała się korespondencja w tutejszym dzienniku "Politi-ken", dzienniku skrajnie radykalnym który dotychczas Litwinoffa po-pierał, korespondencja "Fremdenblattu" w Hamburgu piętnująca Litwinoffa jako zwykłego kierownika systemu szpiegowskiego i agitatorskiego, który pod pozorem wymiany jeńców łamie neutralność i dane przez siebie przy-rzeczenia, a prowadzi z Kopenhagą za pomocą agentów i pieniędzy zwykłą bolszewicką propagandę i agitację na całą Europę. Korespondencja ta dalej twierdzi, iż Anglja ma ku temu dowody które przedłożyła mocarst-wom sprzymierzonym, dalej wylicza głównych wspólników Litwinoffa, jakoto Fryderyk Stroem w Sztokholmie, Weinkopp w Holandyi, Wigder Kopp w Berli-nie, Bagetzky w Szwajcaryi, Michał Wodowozow w Włoszech i inni, którzy wszyscy dostają na rozkaz Litwinoffa od Wigdera Koppa w Berlinie mie-sięcznie swoje pobory. Artykuł kończy się tym, iż Litwinoff utrzymuje od początku wojny między Polską a Rosją sowiecką swych agentów w Cze-chosłowacyi, z którymi przez kuryerów wprost porozumiewa się.

Artykuł ten nie pozostał odosobnionym. 8 i 10.V. okazały się w "Politiken" dalsze artykuły treści oskarżającej Litwinoffa, co wywołało z drugiej strony w prasie oświadczenie, iż są powody do przypuszczenia, że wobec obecności Krasina uważa Litwinoff swoje zadanie za spełnione i w najbliższym czasie wyjedzie do Rosyi.

Również i z delegacją handlową sowieców z Krasinem na czele zaszły niespodziewane wypadki. Mimo pogłosek które się tu rozeszły, że Krassin jest zniechęcony i chce ze swą delegacją wracać do Rosyi, ponie-waż nie otrzymał z San-Remo odpowiedzi na swój memoriał i ponieważ En-tenta popiera Polskę i Japonię, pozostawał tenże dalej w Kopenhadze i prowadził dalsze układy z sferami handlowymi duńskimi. Dwóch członków

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

delegacji Krasina, jak donosi prasa z 14.V.b.r. udał się do Londynu, gdzie rząd sowiecki poczynił już miał praktyczne kroki w kwestyi pod-jęcia handlu z Anglią i pertraktował o wynajęcie trzech parowców po 3500 ton każdy, które miałyby popłynąć do Rosyi z wyrobami przemysło-wymi, a z powrotem zabrać z tamąd ziemiopłody z Syberyi. Bawił też w Kopenhadze dyrektor kooperatyw syberyjskich Morozow, który prawdopodob-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

nie wspomniane układy prowadził, następnie zaś stąd udał się do Niemiec i Anglii. Istniał bowiem zamiar ustanowienia komunikacji pomiędzy Skandynawią a Syberją, w którym to przedsięwzięciu także Danja miała brać udział wysyłając przeważnie drewniane faski na masła syberyjskie.

W Berlinie miał Morozow konferować o tymże przedmiocie z przedstawicielem rosyjskich kooperatyw w Niemczech Moninem.

Dnia jednak 11.V.1920 doniosła tutejsza prasa, iż projektowana konferencya handlowa bolszewików z kapitalistami europejskimi, zainicjowana przez duńszczyków na koniec maja została odłożona do czerwca, zaś 13.V.b.r prasa poranna ogłosiła sensacyjną rewelację o zaaresztowaniu w Moskwie przez radę komisarzy ludowych wszystkich członków centralnej dyrekcji kooperatyw "Centrosejus", i o ogłoszeniu tych członków którzy się znajdują w Londynie, za zwolnionych ze swego stanowiska. Tego samego też dnia ogłoszono tutaj utworzone duńskie towarzystwo "The danish committee for the resumption of trade relations with Russia", które miało być centralą dla handlu nie tylko Danii ale i aliantów i Ameryki z Rosją, iż wobec tak "potężnych" przewrotów w łonie kooperatyw, i wobec przez to nowo utworzonej sytuacji, nie może komitet wziąć na siebie odpowiedzialność za dalsze prowadzenie pertraktacji dopóki się sytuacja nie wyjaśni.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Dnia 4.V.b.r. ukonstytuowało się nowe ministeryum duńskie na podstawie wyborów z 26.IV.b.r. Prezydentem ministrów nie został jak przypuszczano I.C.Christensen, tylko N.Neergaard polityk umiarkowany i nacjonalistyczny, również członek tak zwanej lewicy "Venstre", tworzącej jednak właściwie centrum i popierającej dynastję, podczas kiedy I.C.Christensen objął tękę ministerstwa wyznań. Z tej też partyi składa się reszta kabinetu. Ministrem spraw zewnętrznych został Harald Scawenius, konserwatysta, gorliwy katolik, były poseł duński w Petersburgu.

Skład kabinetu jest następujący:

N.Neergaard, prezydent ministrów
Harald Scawenius, sprawy zewnętrzne
I.C.Christensen, wyznaniowe
K.L.Bernsten, wojna
Sigurd Berg, sprawy wewnętrzne
Jakób Appel, oświata
N.W.Slepsager, handel komunikacja
Svening Ritter, sprawiedliwość
T.H.Madsen-Mygdal, rolnictwo
Thyge Rothe, handel

Gabinet ten uważa swoje rządy za tymczasowe, ponieważ po definitywnym objęciu Szlezwigu przez Danję, będą musiały być rozpisane nowe wybory, celem uzupełnienia "Folketingu" posłami szleswidzkimi, i przeprowadzenia zmiany w konstytucyi z powodu nabycia nowej prowincyi. Nastąpi to prawdopodobnie jeszcze w ciągu bieżącego roku, nie zmieni jednak o wiele składu "Folketingu", i rządu, gdyż posłami szleswidzkimi wzmocni się jeszcze prawdopodobnie partja "Venstre", mająca teraz większość w wymienionym "Folketingu", i składająca kabinet.

6 załączników.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Małachowski,
rotmistrz m.p.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York